

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAI KOMISIJOS NAREI**Ekaterinai ZAHARIEVAI****Startuoliai, moksliniai tyrimai ir inovacijos****1. Bendra kompetencija, įsipareigojimai Europai ir asmeninis nepriklausomumas**

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nare ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakinga? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip įgyvendinsite lyčių aspekto integravimą ir kaip lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtrauksite į visas Jūsų atsakomybei priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo klausimų integravimą?

Kaip galėtumėte Europos Parlamentui įrodyti, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nare ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakinga?

Man teko didelė garbė kandidatuoti į Europos Komisijos, kuriai vadovauja Pirmininkė U. von der Leyen, nario pareigas. Pradėdama žengti profesiniu keliu, nepaliaujamai dirbau, kad mano šalis – Bulgarija – įstotų į Europos Sąjungą. Kai tapome Sąjungos dalimi, visada stengiausi prisidėti prie stiprios ir vieningos Europos šeimos, pasaulyje užimančios pelnytą vietą. Dalis mano vaikystės prabėgo totalitarinio režimo šalyje, todėl labai gerai suprantu mūsų Europos demokratijos vertybių kainą ir visada jas ginsiu.

Baigusi teisės studijas, dvejus metus dirbau teisininke, o tada išiliejau į Bulgarijos administraciją – beveik septynerius metus Aplinkos ir vandenių ministerijoje darbavau kaip patarėja teisės klausimais ir direktorė. Kitus 15 metų dalyvavau politikoje, pirmiausia kaip regioninės plėtros viceministrė, o vėliau kaip Respublikos Prezidento kabineto vadovė ir generalinė sekretorė. Būdama regioninės plėtros viceministre, buvau atsakinga už regionų ir sanglaudos politiką.

Po to dirbau Bulgarijos Ministro Pirmininko pavaduotoja ekonomikos politikos reikalams ir regioninės plėtros ir viešųjų darbų ministre, teisingumo ministre ir galiausiai Ministro Pirmininko pavaduotoja teismų reformos reikalams ir užsienio reikalų ministre. Kai 2018 m. Bulgarija pirmininkavo Europos Sąjungos Tarybai, aš, kaip užsienio reikalų ministrė, pirmininkavau Bendrųjų reikalų tarybai ir dalyvavau susitikimuose su Europos Parlamentu. Taip įgijau unikalią patirties, kaip į svarbius dokumentus žvelgti iš platesnės Europos perspektyvos ir propaguoti Europos bendrąjį interesą.

Dirbant generaline sekretore ir ministre, man teko politinė atsakomybė ir atsakomybė valdyti dideles administracines struktūras. Tai svarbi patirtis, nes jei būsiu patvirtinta, vykdysiu politinę dviejų didelių generalinių direktoratų (Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD ir Jungtinio tyrimų centro) priežiūrą.

Šiuo metu esu Bulgarijos Nacionalinio Susirinkimo narė, taigi gerai suprantu ir parlamentinį darbą. Tai padės man glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu.

Esu įsitikinusi, kad ši plati aukščiausio lygio administracinė ir politinė patirtis man labai padės atlikti būsimas Europos Komisijos nario užduotis.

Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo?

Pirmininkės U. von der Leyen politinių gairių kertinis elementas yra tvarus klestėjimas ir konkurencingumas, jose suformuluotas siekis mokslinius tyrimus ir inovacijas padaryti Europos ekonomikos ašimi. Mario Draghi

pranešime dėl ES konkurencingumo puikiai išanalizuoti dabartiniai ES mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos trūkumai ir pateikta reformos darbotvarkė.

Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų politikai gali būti suteiktas stiprus postūmis. Įvairūs reformos elementai detalizuoti man skirtame įgaliojajame rašte ir visus juos ketinu įgyvendinti. Vienas iš svarbiausių prioritetų bus kitos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos rengimas. Vadovaudamasi politinėmis gairėmis sieksiu, kad moksliniai tyrimai būtų geriau finansuojami. Taip pat sieksiu supaprastinimo ir stengsiuosi, kad bendroji programa būtų sutelkta į tas sritis, kuriose ji yra svarbi ir Europai duoda didžiausią naudą, atsižvelgdama į M. Draghi pranešime pateiktas rekomendacijas. Esu pasirėngusi atlikti labai svarbų vaidmenį įgyvendinant šį siekį – skatinti ES mokslo ir technologijų – nuo fundamentinių tyrimų iki taikomųjų inovacijų – pažangą. Moksliniai tyrimai ir inovacijos turi vis labiau didinti mūsų konkurencinį pranašumą.

Kaip įgyvendinsite lyčių aspekto integravimą ir kaip lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtrauksite į visas Jūsų atsakomybei priskirtinas politikos sritis?

Lyčių lygybės aspekto ir lyčių aspektu grindžiamo požiūrio integravimas į mokslinius tyrimus ir inovacijas būtų vienas iš pagrindinių mano kadencijos prioritetų. Tai būtina ne tik dėl moralės, bet ir tam, kad būtų išnaudoti visos specialistų potencialas. Asmeniškai esu tai įrodžiusi – buvau ministrė, į aukštas pareigas savo vadovaujamosiose ministerijose skyrusi moteris.

Galėsiu remtis ligšioline pažanga, visų pirma padaryta kuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę ir įgyvendinant lyčių lygybės planus pagal programą „Europos horizontas“. Tačiau lyčių nelygybė mokslinių tyrimų, inovacijų ir ypač startuolių srityje vis dar didelė. Todėl prisidėsiu prie Lyčių lygybės strategijos po 2025 m. ir ypač prie pastangų kovoti su smurtu dėl lyties. Sieksime toliau integruoti lyčių aspektą į finansuojamus projektus ir užtikrinti veiksmingą pažangos stebėseną, kad pažanga nelėtėtų. Taip pat remsiu lyčių lygybę, įskaitant jos sankirtą su kitomis socialinėmis kategorijomis, mokslinius tyrimus. Galiausiai, taip pat užtikrinsiu, kad lyčių aspektas būtų įtrauktas į ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategiją ir taip visos turimos priemonės būtų panaudojamos novatorėms remti.

Lyčių pusiausvyrą užtikrinsiu ir savo komandoje.

Kaip įgyvendinsite jaunimo klausimų integravimą?

Parama jaunimui yra pagrindinis mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos tikslas ir, jei būsiu patvirtinta, bus svarbus mano kadencijos prioritetas. Kasmet organizuosiu jaunimo politikos dialogus, kad išgirsčiau, ko reikia jauniems piliečiams ir ypač jaunesiems mokslininkams. Pirmasis toks susitikimas įvyks per pirmąsias 100 kadencijos dienų.

Įsipareigoju Europos mokslinių tyrimų erdvėje stiprinti jaunimo komponentą, kad gerėtų mokslininkų, ypač dar tik pradedančių savo profesinį kelią, mobilumo ir karjeros galimybių ir įdarbinimo sąlygos. Šiame kontekste itin svarbūs būsimas Europos mokslinių tyrimų erdvės aktas ir specialistų platforma. Kartu planuoju toliau remti jaunuosius mokslininkus visoje Europoje pagal įvairias programas, tokias kaip programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmas“, skirta doktorantūros ir podoktorantūros studijoms, ES jaunųjų mokslininkų konkursas (EUCYS) ir ES iniciatyva „TalentOn“, suburianti 21–35 metų mokslininkus dalytis novatoriškais idėjomis, kaip spręsti Sąjungai labai svarbius uždavinius.

Kaip galėtumėte Europos Parlamentui įrodyti, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, įsipareigoju toliau visapusiškai laikytis nepriklausomumo, skaidrumo, nešališkumo ir atsivadavimo principų, kaip tai numatyta Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio 3 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 245 straipsnyje.

Visapusiškai vadovausiuosi Sutarties raide ir dvasia, visų pirma laikysiuosi įpareigojimo veikti Europos labai ir nepaisyti jokios vyriausybės, institucijos, įstaigos ar organo nurodymų. Laikysiuosi Europos Komisijos narių elgesio kodekso ir jo nuostatų dėl interesų konfliktų. Mano interesų deklaracija yra išsami ir prieinama viešai. Jei būtų kokių nors pokyčių, kaip ir per ankstesnę kadenciją, ją nedelsdama patikslinčiau.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengusi priimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengusi tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Remdamasi savo, kaip Bulgarijos Nacionalinio Susirinkimo narės ir ministrės, patirtimi, puikiai suprantu glaudaus Europos Parlamento ir Europos Komisijos bendradarbiavimo svarbą. Bulgarijoje ministre buvau keturias kadencijas iš eilės ir visada išsamiai informuodavau nacionalinį parlamentą apie savo iniciatyvas, o jo narius laikiau labai svarbiais partneriais formuojant politiką. Tvirtai įsipareigoju tinkamai ir reguliariai informuoti Europos Parlamentą apie savo ir man pavaldžių padalinių veiksmus.

Dirbsiu laikydamasi pagrindinių principų, kuriais užtikrinamas veiksmingas ES institucijų bendradarbiavimas ir efektyvi bei teisėta jos sprendimų priėmimo sistema: atvirumo, tarpusavio pasitikėjimo, veiksmingumo, reguliaraus keitimosi informacija ir kt. Besąlygiškai pritariu išrinktosios Pirmininkės U. von der Leyen politinėms gairėms ir įgaliojamesiems raštams, kuriuose visapusiškai atsispindi šie principai, taip pat ketinimui stiprinti ypatingą Europos Parlamento ir Komisijos partnerystę. Visomis išgalėmis laikysiuosi šių principų, visapusiškai atsižvelgdama į 2016 m. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ir į Pagrindų susitarimo nuostatas.

Įsipareigoju dalyvauti visose aktualiose plenarinėse diskusijose, komitetų posėdžiuose ir triloگو diskusijose. Pasirūpinsiu, kad, mano kompetencijai priklausančiose srityse vykstant svarbiems pokyčiams, nušalyje neliktų atitinkami Europos Parlamento komitetai, ir užtikrinsiu, kad abi teisėkūros institucijos – tiek Parlamentas, tiek Taryba – būtų traktuojamos vienodai. Konkrečiai užtikrinsiu, kad reguliarius informacijos mainai su atitinkamų Parlamento komitetų pirmininkais būtų visiškai skaidrūs, tiesiogiai bendrausiu su komitetų nariais ir pati dalyvausiu dvišaliuose posėdžiuose. Taip pat užtikrinsiu, kad į mano atsakomybės sričiai priklausančius Europos Parlamento narių Komisijai užduodamus klausimus būtų atsakoma greitai ir tiksliai. Dalyvausiu Europos Parlamento plenariniuose ir komitetų posėdžiuose, į kuriuos būsiu pakviesta atvykti ir atsakyti į klausimus ar pateikti konkrečią nuomonę.

Vykdydama būsimos Komisijos narių kolegijos įsipareigojimą kartu su Europos Parlamentu įgyvendinti politines gaires, dirbsiu ranka rankon su Parlamentu pagal SESV 225 straipsnį visais rezoliucijų svarstymo etapais.

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto klausimai

3. Ką manote apie savo atsakomybės sritį už Jūsų įgaliojamojo rašto ribų ir kas norėtųmėte būtų laikoma Jūsų palikimu? Kokius pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir kitas iniciatyvas siūlysite Komisijos narių kolegijai priimti per ateinančius penkerius metus, ypač per pirmąsias 100 dienų? Kaip užtikrinsite, kad šie pasiūlymai ir galiojančių teisės aktų įgyvendinimas sustiprintų Europos konkurencingumą? Ar šiuos pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ketinate grįsti specialiais poveikio vertinimais?

Siekis mokslinius tyrimus ir inovacijas padaryti Europos ekonomikos ašimi yra vienas iš išrinktosios Pirmininkės politinių gairių kertinių elementų. Stiprus akstinas labai sustiprinti mokslinius tyrimus, inovacijas ir startuolių bei veiklą plečiančių įmonių finansavimo sąlygas ES lygmeniu akcentuotas ir M. Draghi, ir E. Lettos pranešime. Remiantis šiuo postūmiu, mano atsakomybės srities vizija yra stiprinti abu šiuos aspektus – ir mokslinius tyrimus, ir inovacijas. Mokslinių tyrimų finansavimas bus viena iš pagrindinių kitos daugiametės finansinės programos ir kitos bendrosios MTI programos sričių, kad paspartintume inovacijas ir didintume savo konkurencingumą.

Jei būsiu patvirtinta, planuoju padėti kurti tikrą Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sąjungą ir per ateinančius penkerius metus įgyvendinti keletą svarbių iniciatyvų.

Fundamentinių ir taikomųjų tyrimų srityje sieksiu išplėsti Europos mokslinių tyrimų tarybos ir Europos inovacijų tarybos veiklą kitu biudžeto laikotarpiu, daugiau dėmesio skirti strateginiams prioritetams, novatoriškiems fundamentiniams tyrimams ir perversminėms inovacijoms, taip pat mokslinei kompetencijai. Mano pastangų skatinti laisvą mokslo darbuotojų, mokslo žinių ir technologijų judėjimą pagrindas bus naujas Europos mokslinių tyrimų erdvės aktas. Labiau suderinus mokslinių tyrimų ir inovacijų prioritetus, jis padės mažinti mokslinių tyrimų

fragmentaciją ir didinti Europos mokslinių tyrimų erdvės patrauklumą. Jis remia tikslą moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai skirti 3 proc. BVP, skatins nacionalinių mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemų reformas ir padės geriau koordinuoti valstybių narių ir ES lygmens veiksmus. Jame taip pat bus sprendžiami įgūdžių ugdymo ir mokslo darbuotojų karjeros klausimai, siekiant pritraukti specialistų ir juos išlaikyti, taip pat puoselėjama mokslinių tyrimų laisvė. Galiausiai, Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros strategija bus didinamas mūsų infrastruktūros prieinamumas, atsparumas ir saugumas, kad mokslininkai galėtų išbandyti ir plėtoti savo idėjas.

Inovacijų srityje pasiūlysiu ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategiją ir Europos inovacijų aktą, kad būtų sukurta mūsų startuoliams augti tinkama aplinka. Šiomis iniciatyvomis bus šalinamos teisinės kliūtys ir mažinama administracinė našta startuoliams ir novatoriškoms įmonėms suteikiant visoje ES pripažįstamą teisinį statusą (28-oji taisyklė). Ketinu išplėsti Europos inovacijų tarybos veiklą, kad toliau didėtų parama startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms strateginėse srityse, tokiose kaip kvantinės technologijos, dirbtinis intelektas, biotechnologijos, pažangiosios medžiagos ir kosmosas. Prie to prisidės ir privačiojo sektoriaus investicijos. Europos inovacijų tarybos fondas jau pritraukia daug privačių rizikos kapitalo investicijų. Tačiau, remiantis M. Draghi pranešimo išvadomis, didelį augimo potencialą turinčių inovacijų finansavimą ir privačias investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas reikia skatinti labiau. Svarbų vaidmenį kuriant mūsų rizikos kapitalo investuotojų ekosistemą ir sutelkiant privačius investuotojus prisidėti savo investicijomis ir padėti mūsų geriausioms ir ryškiausioms įmonėms augti atliks patikimų investuotojų tinklas. Per pirmuosius mano kadencijos mėnesius šios srities darbams koordinuoti Komisijoje bus sudaryta startuolių darbo grupė. Pirmąjį 2025 m. pusmetį suorganizuosiu naują Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių forumą, kuriame dalyvaus išorės suinteresuotieji subjektai ir startuolių steigėjai.

Spartinsiu darbą, kuriuo siekiama mokslinių tyrimų, pramonės inovacijų ir investicijų dermės, kad būtų patenkinti technologiniai poreikiai ir mažėtų strateginė priklausomybė. Pateiksiu strategiją, kaip didinti dirbtinio intelekto (DI) naudojimą moksle ir kuria linkme jį krypti. Spartesnei žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai toliau remti bendradarbiausiu su atitinkamais subjektais, kad būtų parengta Europos gyvybės mokslų strategija, apimsianti ir biotechnologijas. Be to, pasiūlysiu tikslinius veiksmus ypatingos svarbos sektoriams ir pateiksiu pažangiųjų medžiagų aktą, kuriuo bus remiama pažangiųjų medžiagų gamyba ir naudojimas Europoje. Taip pat pasiūlysiu veiksmų planą, kaip į mokslinių tyrimų, inovacijų ir startuolių bei veiklą plečiančių įmonių sistemą pritraukti daugiau moterų.

Kad šios iniciatyvos sustiprintų ES konkurencingumą, remsiuosi M. Draghi pranešimo analize. Sieksiu įveikti jame nurodytą investicijų atotrūkį, siekiantį daugiau kaip 120 mlrd. EUR per metus. Kovosiu, kad moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai būtų skiriami 3 proc. BVP, telkiant privatųjį kapitalą, taip pat ir vykdant Europos partnerystės iniciatyvas. Sieksiu geresnio stebėjimo, orientavimo ir koordinavimo, taip pat ir per Europos semestrą, kad būtų užtikrinti tvirti nacionaliniai mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžetai ir reformos. Tai galėtų sustiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvės aktas. Galiausiai, didelį dėmesį skirsiu komercinimui ir diegimui, kuriuo skatinama žinių valorizacija ir pramonės bei akademinės bendruomenės bendradarbiavimas.

Vykdydama savo darbą, laikysiuosi įtraukaus ir įrodymais grindžiamo politikos formavimo metodo. Pasiūlymai, kuriuos remsiu, atitiks taikomus geresnio reglamentavimo standartus. Be to, per pirmąsias 100 kadencijos dienų surengsiu jaunimo politikos dialogo susitikimą.

4. Ką numatote Europos mokslinių tyrimų erdvei, Europos mokslinių tyrimų tarybai, Europos inovacijų tarybai (EIC), Europos inovacijos ir technologijos institutui ir Europos dirbtinio intelekto mokslinių tyrimų tarybai ir kaip jie būtų susiję su Europos inovacijų aktu?

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, ketinu spręsti Europos mokslinių tyrimų erdvės fragmentacijos problemą. Per pastaruosius ketverius metus padaryta pažanga, tačiau tam, kad būtų sukurta tikra Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sąjunga, reikia padaryti gerokai daugiau. Jei būsiu patvirtinta, spręsiu per mažų investicijų į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą (gerokai trūksta iki 3 proc. BVP tikslo) ir nepakankamo valstybių narių mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemų koordinavimo klausimą. Tai ketinu realizuoti Europos mokslinių tyrimų erdvės aktu – jame bus pasiūlyti minimalieji standartai mokslo darbuotojų karjeros ir darbo sąlygoms gerinti. Juo bus užtikrintas specialistų mobilumas Europoje suteikiant lygias galimybes vyrams ir moterims ir skatinama atvirojo mokslo praktika. Vadovaujantis 2024 m. sausio mėn. Europos Parlamento priimta rezoliucija, vienas iš pagrindinių Europos mokslinių tyrimų erdvės akto elementų bus mokslinių tyrimų laisvė.

Europos mokslinių tyrimų erdvės aktą papildysiantis Europos inovacijų aktas padės supaprastinti mūsų reglamentavimo sistemą, paspartins inovacijų diegimą, sudarys palankesnes sąlygas gauti rizikos kapitalo ir padės startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms atlikti bandymus, pvz., bandomojoje aplinkoje. Pagal jį bus remiami

visi, kurie yra pasirengę tapti verslininkais ir augti Europoje, nepriklausomai nuo jų veiklos sektoriaus ar pagrindinės technologijos, be to, ypatingas dėmesys bus skiriamas moterims. Šis aktas kartu su kursima santaupu ir investicijų sąjunga, aprėpsiančia kapitalo rinkų sąjungą ir bankų sąjungą, būtų novatoriškas žingsnis Europai, padėtų mūsų inovacijoms pasiekti rinkos masę ir nešti naudą ekonomikai ir visuomenei. Jis taip pat skatins naudoti novatoriškas priemones, tokias kaip inovacinių sprendimų viešieji pirkimai. Jis bus rengiamas užtikrinant sinergiją su 28-ąja taisykle, pagal kurią novatoriškoms įmonėms bus suteiktas visoje ES pripažįstamas statusas.

Jei būsiu patvirtinta, planuoju plėsti Europos mokslinių tyrimų tarybos ir Europos inovacijų tarybos, įrodžiusių savo pridėtinę vertę, veiklą. Būdamą autonomiška (įsipareigoju tai išsaugoti), Europos mokslinių tyrimų taryba skatina pavyzdinius fundamentinius ir mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus, kad būtų sprendžiami aktualiausi žmonijos uždaviniai. Reikia ne tik stiprinti mūsų mokslinę bazę, bet ir labiau ir plačiau remti perversmines inovacijas. Europos inovacijų tarybos fondas jau yra aktyviausias investuotojas į giliųjų technologijų startuolius, kurio kiekvienas investuotas euras pritraukia dar keturis. Tačiau šito nepakanka. Jei būsiu patvirtinta, sieksiu dar didesnio dėmesio didelės rizikos investicijoms nuo ankstyvojo mokslinių tyrimų etapo iki demonstravimo ir diegimo rinkoje, akcentuojant pagrindines strategines technologijas, reikalingas ES konkurencingumui. Reformuota Europos inovacijų taryba pagrindinį dėmesį skirs geresniam veiklą plečiančių įmonių finansavimui ir investicijoms į jas. Išnagrinėsiu intensyvesnio strateginio bendradarbiavimo su Europos investicijų banku galimybes ir užtikrinsiu, kad mūsų atitinkamų priemonių sinergija būtų kuo didesnė.

Viena iš programos „Europos horizontas“ inovacijų priemonių yra Europos inovacijos ir technologijos institutas ir jo žinių ir inovacijos bendrijos, suburiančios universitetus, mokslo tiriamąsias įstaigas ir pramonės partnerius. Remdamasis žinių trikampiu, jis į inovacijų pasaulį įtraukia švietimą ir mokymą, kad verslūs studentai, tyrėjai ir novatoriai pasiektų darbo rinką, o dabartinė darbo jėga keltų kvalifikaciją ar persikvalifikuotų pagal prioritetinių pramonės sektorių poreikius. Svarbus vaidmuo jam teko ir steigiant keletą įgūdžių akademijų, įskaitant ir įsteigtas pagal Poveikio klimatui neutralizavimo aktą.

Jei būsiu patvirtinta, išnagrinėsiu, kaip būtų galima dar labiau racionalizuoti jo misiją, gerinti sinergiją su kitomis inovacijų priemonėmis, didinti skaidrumą ir daugiau dėmesio skirti naujų specialistų ugdymui ir verslumo puoselėjimui. Jo darbas įgūdžių ugdymo srityje gali padėti užtikrinti sinergiją su tokiomis iniciatyvomis, kaip sektorinio europinio laipsnio iniciatyva, kuria skatinama kurti ir pripažinti tarpvalstybines programas ir kuri naudinga aukštojo mokslo sektoriuje dirbantiems tyrėjams. Siekdama šių tikslų, glaudžiai bendradarbiausiu su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už žmones, įgūdžius ir parengtį, kad kartu sustyguotume pagal strateginę įgūdžių sąjungos programą vykdomus darbus.

Kaip teigiama M. Draghi pranešime, dirbtinio intelekto (DI) skatinimas visais lygmenimis bus vienas iš svarbiausių ES konkurencingumo darbotvarkės elementų ateinančiais metais – prie šio darbo esu pasiryžusi aktyviai prisidėti. Dėl Europos DI mokslinių tyrimų tarybos, kaip minima man skirtame įgaliojama rašte, glaudžiai bendradarbiausiu su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už technologinį suverenumą, saugumą ir demokratiją, ir kitais Komisijos nariais. Tai bus vienas iš kertinių elementų mūsų strategijoje DI naudojimui moksle tinkama linkme pakreipti ir įgūdžių ugdymui skatinti, papildysiančioje DI inovacijų priemonių rinkinį ir DI tarnybos veiklą. Telkdama išteklius ir skatindama viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą, Europos DI mokslinių tyrimų taryba suformuos kritinę masę, kurios reikia mūsų moksliniam pranašumui DI amžiuje išsaugoti. Tuo pat metu mažai tirtų sričių mokslinius tyrimus ir proveržio inovacijas, kurie vykdomi DI srityje ir kuriems naudojamas DI, toliau remsi Europos mokslinių tyrimų taryba ir Europos inovacijų taryba, o į jų indėlį bus visapusiškai atsižvelgta formuojant Europos DI mokslinių tyrimų tarybą. Ją formuojant bus remiamasi išsamiais konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais.

5. Koks, jūsų nuomone, yra pagrindinis ES mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrųjų programų tikslas ir ES finansavimo pridėtinė vertė? Kaip spręsite nuolatinį poreikį supaprastinti programą? Ar pritarсите tam, kad būtų gerokai padidintas programos „Europos horizontas“ ir ją pakeisiančios programos biudžetas? Kaip bendrai apsaugosite mokslinių tyrimų ir inovacijų politikai skirtą ES biudžetą? Kaip planuojate didinti MVĮ dalyvavimą programoje ir skatinti viešojo bei privačiojo sektorių partnerystę?

Jau 40 metų ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos, įtvirtintos Sutartyse, prisideda prie ES mokslo, technologijų ir inovacijų pažangos. Bendrosios MTI programos tikslas – spręsti visuotinius uždavinius nuo klimato iki sveikatos ir didinti ES konkurencingumą vykdant novatoriškus mokslinius tyrimus ir kuriant inovacijas.

Europos mokslo ir technologijų pamatus galima sustiprinti didinant mokslinę kompetenciją, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą, inovacijas ir dinamišką mūsų mokslininkų, novatorių ir pramonės ekosistemą. Subalansuotas tarptautinis bendradarbiavimas yra ir toliau turi būti labai svarbi mūsų politikos dalis: juo kuriamos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų sąsajos, kad būtų sprendžiami pasauliniai uždaviniai, užtikrinamas abipusiškumas, vienodos sąlygos pasauliniu mastu ir Europos strateginis savarankiškumas bei ekonominis saugumas.

ES finansavimas turi pridėtinę vertę, nes sudaromos sąlygos bendradarbiauti plačiu mastu ir suteikiamos galimybės, kurių valstybės narės, veikdamos po vieną, negalėtų suteikti. Juo bendram gėriui pajungiamo mūsų valstybių narių kolektyvinė stiprybė, skatinamas tarpvalstybinis ir sektorinis bendradarbiavimas. ES finansavimu galima įveikti rinkos, ypač didelės rizikos perversminių technologijų, nepakankamumą, mažinamas dubliavimas ir nustatomi vienodi standartai. Gerinama prieiga prie infrastruktūros ir didinamas mobilumas. Ekonominę ir visuomeninę ES finansavimo naudą patvirtina programos „Horizontas 2020“ rezultatai: tikimasi, kad kiekvienas investuotas euras iki 2040 m. sugeneruos nuo penkių iki vienuolikos eurų.

Mūsų laukia būsimo daugiametės finansinės programos ir jos priemonių rengimo užduotis. Kartu su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą, pirmiausia turėsime apvarstyti, ką norime finansuoti, o po to – kaip geriausiai galime pasiekti savo tikslus ir kaip pasiekti kuo daugiau rezultatų vietoje, remdamiesi patirtimi, įgyta įgyvendinant programą „Europos horizontas“. Naujai ir stipresnei 10-ajai bendrajai MTI programai bus panaudoti neseniai atliktų vertinimų, tarp jų – aukšto lygio darbo grupės ataskaitos („Align, act, accelerate“), rezultatai ir M. Draghi pranešimo rekomendacijos. Jei pelnysiu jūsų pasitikėjimą, užtikrinsiu, kad gauti ES finansavimą moksliniams tyrimams būtų paprasčiau ir greičiau, jis darytų didesnį poveikį ir atitiktų ES politikos prioritetus, o ataskaitų teikimo našta projektų vykdytojams mažėtų. Jo poveikį didins paprastesnės ir aiškesnės taisyklės, tai pritrauks daugiau naujų įvairesnio spektro ir kalibro dalyvių, įskaitant MVĮ, startuolius ir veiklą plečiančias įmones. Turime aktyviau naudoti skaitmenines priemones, įskaitant DI, kad būtų galima geriau informuoti ir remti dalyvius ir labiau naudoti supaprastintų formų, tokių kaip fiksuotoji suma ir personalo vienietinė išlaidos, finansavimą. Be to, sieksiu sumažinti administracinę našta, taip pat perteklinius ataskaitų teikimo reikalavimus.

Tvirtai pritariu tam, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos, mokslas ir technologijos taptų mūsų ekonomikos ašimi, kaip siūlo išrinktoji Pirmininkė savo politinėse gairėse, o kitoje bendrojoje MTI programoje išlaidos moksliniams tyrimams būtų didinamos daugiau dėmesio skiriant strateginiams prioritetams, novatoriškiems fundamentiniams moksliniams tyrimams bei perversminėms inovacijoms ir mokslinei kompetencijai. Išipareigoju dėti pastangas suformuoti tokią mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką, kuri skatintų Europos konkurencingumą. M. Draghi pranešime pateikta labai svarbių rekomendacijų šiuo klausimu ir labai pabrėžiama šiandienos investicijų svarba mūsų konkurencingumui vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Taip pat sieksiu stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemas, startuolių ir veiklą plečiančių įmonių finansavimą visose valstybėse narėse ir regionuose ir tuo tikslu su jais bendradarbiausiu.

Pasiekti tikslą moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai skirti 3 proc. BVP yra bendra ES ir jos valstybių narių atsakomybė. Raginsiu glaudžiau koordinuoti ES, nacionalines ir regionines investicijas, kad jų poveikis būtų kuo didesnis ir būtų sukurta tikra Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sąjunga. Remdamiesi Europos inovacijų tarybos ir programos „InvestEU“ įgyvendinimo patirtimi, panaudosime savo biudžeto galią pritraukti privačių investicijų į mūsų bendrus tikslus ir sumažinti jų riziką.

Galiausiai, jei būsiu patvirtinta, sieksiu didinti MVĮ dalyvavimą ir skatinti viešojo bei privatačiojo sektorių partnerystę. MVĮ yra svarbi varomoji augimo ir inovacijų jėga. Inovacijoms ir MVĮ palanki aplinka bus skatinama naujuoju Europos inovacijų aktu, juo bus šalinamos teisinės kliūtys ir suderintos reguliavimo sąlygos visose valstybėse narėse. Supaprastinsiu galimybes ankstyvojo etapo įmonėms gauti finansavimą ir pasitelkusi paprastesnę ir pritaikytąją paramą pritrauksiu naujų dalyvių, kurie integruosis į verslo tinklus ir stiprins savo technologinius pajėgumus. Toliau nagrinėsiu Europos partnerystės iniciatyvų, įskaitant bendrąsias įmones, potencialą pritraukti viešųjų ir privačiųjų investicijų. Mano žvilgsnis atlieps kintančius prioritetus ir skatins sinergiją su kitomis priemonėmis ir finansavimo programomis, tokiomis kaip bendriems Europos interesams svarbūs projektai ir sanglaudos fondai.

Be galo svarbu, kad visas šias užduotis remtų Europos Parlamentas, todėl ketinu glaudžiai su jumis bendradarbiauti.

6. Kokios konkrečios priemonės, jūsų nuomone, reikalingos ilgalaikiai Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros, įskaitant technologijų infrastruktūrą, skatinimo strategijai? Koks, jūsų nuomone, yra mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų vaidmuo? Kaip planuojate spręsti inovacijų ir mokslinių tyrimų atotrūkio ES problemą? Kokių veiksmų ketinate imtis šioje srityje? Kaip spręsite dabartinius uždavinius gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, įskaitant menką moterų dalyvavimą? Kaip planuojate skatinti mokslinius tyrimus ir akademinę laisvę? Kaip prisidėsite prie tolesnio naujojo europinio bauhauzo plėtojimo?

Jei būsiu patvirtinta, pateiksiu Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros strategiją, kuria bus užtikrinta, kad Europos mokslininkams ir novatoriams būtų prieinama pasaulinio lygio infrastruktūra ir paslaugos ir jie galėtų visokeriopa jomis naudotis, o daugiausia dėmesio būtų skiriama pramonei, MVĮ ir startuoliams.

Konkurencingai, tvariai ir atspariai Europai labai svarbios yra stiprios ir tarpusavyje susietos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemos. Europos Sąjungoje šių ekosistemų pamatas yra mūsų tvirta mokslinių tyrimų bazė, leidžianti mūsų mokslui užimti antrą vietą pasaulyje. Vis dėlto kai kuriose srityse mus lenkia kitos išsivysčiusios ekonomikos šalys. Tai iš dalies lemia mūsų mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų fragmentacija, dėl kurios šalių ir regionų rezultatai labai skiriasi. Jei būsiu patvirtinta, Europos inovacijų ekosistemą stiprinsiu finansavimo ir reguliavimo priemonėmis, kuriomis bus remiami perversminės inovacijos kuriantys novatoriai, startuoliai ir veiklą plečiančios įmonės. Šiuo atžvilgiu labai didelę reikšmę turės ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategija ir Europos inovacijų aktas, paremti Naujosios Europos inovacijų darbotvarkės veiksmais.

Jei būsiu patvirtinta, būtinai reikės spręsti atotrūkio mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje problemą, jei norime, kad Europos potencialas, kad ir kokios jo ištakos, būtų kuo didesnis. Dalyvių skaičiaus didinimo veiksmai jau duoda rezultatų, paramą pagal programą „Europos horizontas“ gauna daugiau dalyvių iš mažai rezultatų MTI srityje pasiekiančių šalių, nei jų gaudavo pagal programą „Horizontas 2020“. Europos Sąjungoje prie atotrūkio inovacijų srityje klausimo gvildenimo prisideda Europos inovacijos ir technologijos institutas, visų pirma kaip didžiausia Europoje inovacijų ekosistema, kuri ES valstybėse narėse ir kitur veikia vietoje, laikydama konkrečiai vietai pritaikyto požiūrio ir taikydama savo regioninę inovacijų sistemą. Atidžiai įsiklausysiu į Europos Parlamento nuomonę, kaip mažinti atotrūkį mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, ir deramai konsultuosiuosi su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais.

Daugelyje Europos šalių labai trūksta gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos absolventų, nors tokių specialistų poreikis įvairiose pramonės šakose auga. Šis trūkumas kelia didelę grėsmę Europos konkurencingumui tokiuose strateginiuose sektoriuose, kaip atsinaujinančiųjų išteklių energetika ir pažangioji gamyba. Jei būsiu patvirtinta, remsiu šių mokslo sričių studijų programų absolventus, kad jie galėtų įgyti daugiau praktinės mokslinių tyrimų, problemų sprendimo ir taikymo realiaame pasaulyje patirties. Tai padės įveikti tarp akademinės žinių ir pramonės poreikių žiojinčią prarają ir palengvins absolventų įsiliejimą į darbo rinką. Tvirtai remsiu iniciatyvas, kuriomis siekiama į gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos studijas pritraukti daugiau moterų, tai bus dalis mano veiksmų plano dėl moterų dalyvavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų, startuolių ir veiklą plečiančių įmonių veikloje.

Tvirtai įsipareigoju toliau puoselėti mokslinių tyrimų laisvę. Ji labai svarbi akademinė laisvei, įtvirtintai Pagrindinių teisių chartijos 13 straipsnyje. Palaikau labai savalaikę 2024 m. sausio mėn. Europos Parlamento rezoliuciją dėl mokslinių tyrimų laisvės apsaugos, kuria Komisijos prašoma pateikti pasiūlymą mokslinių tyrimų laisvei apsaugoti ir skatinti, ir įsipareigoju šį klausimą įtraukti į Europos mokslinių tyrimų erdvės aktą. Jame, be kita ko, bus remiamasi Europos Parlamento darbu.

Kaip nurodyta man skirtame įgaliojajame rašte, jei būsiu patvirtinta, padėsiu už aplinką, hidrologinį atsparumą ir konkurencingą žiedinę ekonomiką atsakingam Komisijos nariui toliau plėtoti naująjį europinį bauhauzą. Į jo plėtojimą ir įgyvendinimą įnešiu mokslinių tyrimų ir inovacijų, nuo fundamentinių tyrimų iki bandymo ir demonstravimo, indėlį. Moksliniai tyrimai ir inovacijos gali prisidėti prie naujojo europinio bauhauzo iniciatyvos pagyvinti Europos erdves novatorišku, įtraukiu ir tvariu dizainu.

7. Kokia jūsų vizija dėl ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijos ir kokių priemonių siūlysite jų plėtrai skatinti? Kokių iniciatyvų imsitės, kad plėstumėte inovacijas ES? Kaip planuojate stiprinti mokslinių tyrimų, inovacijų, pramonės ir sanglaudos politikos sąsajas? Kokias konkrečias priemones, jūsų nuomone, reikėtų įtraukti į Pažangiųjų medžiagų aktą?

Mano bendra ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijos vizija – puoselėti inovacijoms palankią aplinką, kurioje Europos novatoriškos įmonės galėtų paprasčiau ir greičiau augti ir plėsti veiklą bendrojoje rinkoje.

Pagrindinės problemos, trukdančios formuoti mūsų Europos startuolių ekosistemas, yra sunkumai gauti kapitalo ir patekti į rinką ir reglamentavimo fragmentacija, dėl kurios atsiranda administracinių kliūčių. Tai lemia protų nutekėjimą, sėkmingesnės įmonės išsikelia iš ES. Turime sudaryti sąlygas Europos startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms augti bei klestėti Europoje ir konkuruoti pasaulyje.

Vienas iš svarbiausių uždavinių, kuriuos tenka spręsti Europos startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, yra tai, kaip gauti kapitalo, ypač perversminiams ir didelės rizikos sumanymams. Strategija apimtų priemones, kuriomis didinamos galimybės gauti rizikos kapitalo, gerinamas finansavimas plečiant Europos inovacijų tarybos veiklą. Palaikysiu ryšius su Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę: jis rengs vadinamąją 28-ąją taisyklę, padėsiančią novatoriškoms įmonėms augti ir visoje Sąjungoje naudotis paprastesnių suderintų taisyklių rinkiniu. Taip pat bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už finansines paslaugas ir santaupų ir investicijų sąjungą, kad būtų gerinamos galimybės naudotis įvairiais finansavimo šaltiniais sukuriant santaupų ir investicijų sąjungą, kuri apimtų kapitalo rinkų sąjungą ir bankų sąjungą.

Siekiant startuoliams padėti plėsti veiklą, strategija taip pat turėtų apimti veiksmus, kuriais būtų gerinamos galimybės patekti į rinkas. Kai bus peržiūrima Viešųjų pirkimų direktyva, kaip paskelbta politinėse gairėse, pirmiausia bus siekiama modernizuoti ir supaprastinti mūsų viešųjų pirkimų taisyklės, visų pirma galvojant apie ES startuolius ir novatorius.

Startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms klestėti reikia stiprių ekosistemų. Strategija būtų remiami veiksmai, kuriais skatinamas universitetų, mokslo tiriamųjų įstaigų, pramonės ir startuolių bendradarbiavimas. Be to, startuoliams, kad būtų novatoriški ir augtų, reikia technologijų, taip pat ir skaitmeninių, infrastruktūros. Šį klausimą irgi reikia spręsti.

Galiausiai, bus pasiūlyti konkretūs veiksmai, kaip pritraukti specialistų ir juos išlaikyti, remiantis esamomis iniciatyvomis, kartu nustatant ir užpildant galimas įgūdžių spragas ir mažinant atotrūkį tarp lyčių mokslinių tyrimų bei inovacijų ir startuolių bei veiklą plečiančių įmonių sistemoje.

Akivaizdu, kad strategija turėtų būti paremta veiksnių visais valdžios lygmenimis koncepcija ir glaudžiu bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis, įvairiose politikos srityse nustatant svirtus, kurie padėtų ES startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms veikti sėkmingiau. Man vadovaujant, jei būsiu patvirtinta, strategijoje nustatyti prioritetai bus išnagrinėti ir per naująją Europos inovacijų aktą virs konkrečiomis priemonėmis, tarp jų – teisėkūros pasiūlymais.

ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijos darbas turėtų prasidėti nuo išsamios analizės, paremtos M. Draghi pranešimu. Jei būsiu patvirtinta, skelbsiu kvietimą teikti informaciją ir tikslines konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais.

Tvirtai įsipareigoju šiame procese bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir plačiai konsultuotis su mūsų mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemos suinteresuotaisiais subjektais.

Stiprinti mokslinių tyrimų, inovacijų, pramonės ir sanglaudos politikos sąsajas labai svarbu siekiant nuoseklaus požiūrio, kaip moksliniai tyrimai ir inovacijos galėtų tapti mūsų ekonomikos ašimi. Užtikrinsiu savo atsakomybės srities dermę su ES pramonės ir sanglaudos politika ir prasmingą veikmę Kolegijoje. Vadovaudamasi man skirtu įgaliojamoju raštu, itin svarbų mokslinių tyrimų ir inovacijų aspektą įliesiu į tokias iniciatyvas, kaip švarios pramonės kursas ir spartesnio pramonės dekarbonizavimo aktas. Kalbant apie ES finansavimo programų sinergiją, kartu su kitais Komisijos nariais daugiausia dėmesio skirsiu taisyklių derinimui, dubliavimosi vengimui ir valstybių narių investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas poveikio didinimui. Dabartiniame biudžete akcentuosiu būtinybę užtikrinti, kad bendrųjų programų lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatai būtų diegiami ir plačiau naudojami pasitelkiant Europos regioninės plėtros fondą, Inovacijų fondą, programą „InvestEU“ ir Europos strateginių technologijų platformą, kurioje telkiamas 11 ES programų finansavimas strateginėms technologijoms kurti ir gaminti.

Sėkmingai žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai labai svarbios yra pažangiosios medžiagos. Jei būsiu patvirtinta, Pažangiųjų medžiagų aktu sieksiu sukurti sistemą, kuria būtų gerinamos galimybės gauti pažangiųjų medžiagų ir jas gaminti Europoje. Aktu bus siekiama, kad moksliniai tyrimai, pramonė ir investicijos atitiktų mūsų technologinius poreikius ir kartu mažėtų strateginė priklausomybė. Bendradarbiaudama su mokslo ir pramonės atstovais ir kitais Kolegijos nariais, nustatysiu, kokių pažangiųjų medžiagų trūksta ir kuriems poreikiams teiktina pirmenybė, ypač švarių technologijų ir žiedinės ekonomikos srityse. Aktu bus skatinamos privačiosios investicijos,

viešieji pirkimai ir bendriems Europos interesams svarbūs projektai ir plėtojama itin svarbi skaitmeninė infrastruktūra.

Kultūros ir švietimo komiteto klausimai

8. Kokia, jūsų nuomone, yra Europos švietimo erdvės, Europos aukštojo mokslo erdvės ir Europos mokslinių tyrimų erdvės sąveika? Kokia, jūsų nuomone, yra šių skirtingų sričių finansavimo programų ir ES paramos naujos kartos mokslo darbuotojams sinergija, atsižvelgiant į akademinį, privačiojo ir viešojo sektorių subjektų bendradarbiavimą ir Europos universitetų aljansų iniciatyvos pažangą? Atsižvelgiant į tai, kaip ketinate padaryti Europos aukštojo mokslo erdvę prieinamesnę ir įtraukesnę visiems, kartu gerinant bendradarbiavimą ir mainus su universitetais visame pasaulyje?

Aukštosios mokyklos yra svarbiausi Europos mokslinius tyrimus vykdančios ir inovacijas kuriantys ir kartu pagrindiniai Europos mokslinių tyrimų erdvę sudarantys subjektai. Veiksmingai sujungtos Europos švietimo erdvė, Europos aukštojo mokslo erdvė ir Europos mokslinių tyrimų erdvė yra tramplinas Europos šuoliui ir lyderio pasaulinėje žiniomis grindžiamoje, itin konkurencingoje ekonomikoje pozicijas. Esu pasiryžusi kurti tolesnę švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų sinergiją ir prisidėti prie vienalaikio Europos švietimo erdvės ir Europos mokslinių tyrimų erdvės politikos įgyvendinimo. Jei būsiu patvirtinta, sieksiu šio tikslo glaudžiai bendradarbiaudama su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už žmones, įgūdžius ir parengtį.

Europos švietimo erdvėje kokybiškas švietimas yra prieinamas visiems, remiamas mokymasis visą gyvenimą, sklandus mobilumas ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas. Jos pagrindas yra platesnis tarpvyriausybinių Bolonijos procesas, kuriuo skatinama didesnė Europos aukštojo mokslo dermė. Europos mokslinių tyrimų erdvė sudaro sąlygas kurti vientisą aplinką, kurioje gali augti mokslinių tyrimų ir inovacijų kompetencija.

Abi šios europinės erdvės – švietimo ir mokslinių tyrimų – yra terpė, kurioje akademinės įstaigos, neakademiniai partneriai, kaip antai pramonės atstovai, ir valdžios sektoriai skatinami labiau bendradarbiauti. Bendras jų tikslas – mažinti žinių kūrimo ir jų judėjimo Europos Sąjungoje kliuvinius, šalinti laisvo specialistų judėjimo kliūtis ir suteikti žmonėms galimybę lengvai pereiti iš vienos švietimo ir mokslinių tyrimų sistemos į kitą ir į neakademinį sektorių ar atvirkščiai. Jei būsiu patvirtinta, padėsiu už žmones, įgūdžius ir parengtį atsakingam vykdomajam pirmininko pavaduotojui kurti tikrą europinę erdvę, kurioje žinios, įgūdžiai ir specialistai galėtų laisvai judėti – studijuoti ar dirbti kitoje valstybėje narėje. Taip pat tęsiu pastangas tiesti tiltus, jungiančius akademinę bendruomenę, verslą ir valdžios sektorių, dėmesį sutelkdama į tai, kad būtų sukurta susietoji aplinka, kurioje skatinamos inovacijos, pažanga ir galimybės visiems.

Aukštosios mokyklos užima unikalią padėtį švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų sankirtoje. Labai svarbu, kad universitetai visoje Europoje glaudžiau bendradarbiautų tarpusavyje ir su viešuoju bei privačiuoju sektoriais. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas yra būtina sąlyga, kad dabartinė ir būsima mokslo darbuotojų karta įgytų gebėjimų ir įgūdžių, reikalingų Europos visuomenei klestėti vis labiau susietame pasaulyje. Tai galėtų suteikti, pavyzdžiui, jungtinis europinis laipsnis specializuotuose sektoriuose. Europinis laipsnis sudarys palankesnes sąlygas telkti išteklius ir ekspertines žinias ir taip suteiks studijuojantiems galimybę įgyti pažangiausių žinių – sektoriuose. Daugelis Europos universitetų stengiasi telkti ekspertines žinias ir sujungti vienas kitą papildančius privalumus, kurių negalėtų pasiūlyti jokia atskira institucija, kad absolventams ir visą gyvenimą besimokantiems asmenims galėtų suteikti ateičiai reikalingų strateginių įgūdžių. Kartu su programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ ir Europos inovacijos ir technologijos institutu tai buvo viena iš varomųjų jėgų, sukūrusi šešiasdešimt keturis Europos universitetų aljansus.

Europos inovacijos ir technologijos instituto iniciatyvos, tokios kaip Giliųjų technologijų specialistų iniciatyva arba įgūdžių akademijos (Europos baterijų aljanso akademija, Europos saulės energetikos akademija, Žaliavų akademija, Pažangiųjų medžiagų akademija ir Vėjo energetikos akademija), suteikia ypatingos svarbos pramonės sektoriams labai reikalingų specialiųjų įgūdžių.

Programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ rodo, kokią naudą aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų sinergija duoda mokslo darbuotojų mokymui, įgūdžių ugdymui, karjerai ir mobilumui ir taip įgalina pažangius, didelio poveikio mokslinius tyrimus ir inovacijas. Ji derinama su programa „Erasmus+“, kad būtų teikiama nepamainoma parama naujai mokslininkų kartai, skatinant tarpsektorinį akademinį ir neakademinį subjektų bendradarbiavimą. Palankesnių sąlygų mokslininkams dalyvauti šiuose veiksmuose sudarymas bus svarbus akcentas mano plane remti moterų dalyvavimą mokslinių tyrimų, inovacijų ir startuolių bei veiklų plečiančių įmonių veikloje.

Vienas iš svarbiausių mūsų mokslinių tyrimų sektoriaus ir aukštojo mokslo sektoriaus prioritetų ir toliau yra įtraukumas ir prieinamumas. Ketinu toliau remti šiuos tikslus, be kita ko, remdama Europos universitetų aljansų, kuriuose dalyvauja visos Europos, įskaitant kaimiškuosius ir atokiausius regionus, universitetai, stiprinimo darbą. Prie Europos universitetų aljansų yra prisijungę ir daugiau kaip 30 Ukrainos universitetų. Jei būsiu patvirtinta, sieksiu stiprinti bendradarbiavimą su pasaulio universitetais, kuriuo skatinama bendra švietimo ir mokslinių tyrimų veikla. Megzdama tvirtus pasaulinės partnerystės ryšius Europa gali didinti savo įtaką pasaulyje ir pritraukti bei išlaikyti geriausius protus. Tai būtina sąlyga, kad Europa labiau klestėtų.